

Inhoud

Inleiding	9
Hoofdstuk 1.	
Lerende netwerken en communities of practice in hun context	11
1. Traditionele opleiding	11
2. Coaching als alternatief voor traditionele opleiding	12
3. Lerende netwerken als alternatief voor opleiding en waardevolle aanvulling voor coaching	14
3.1. Wat is een lerend netwerk?	15
3.2. In welke leerfase zijn lerende netwerken te situeren?	16
3.3. Kritische succesvoorwaarden en hefboomen voor een 'werkend lerend netwerk'	18
4. Conflictbemiddeling wint aan populariteit	19
5. Lerende netwerken versus virtuele netwerken (social media)	22
In een notendop	24
Noten	26
Hoofdstuk 2.	
Een lerend netwerk opstarten	27
1. Stappenplan	27
Stap 1. Situering van een lerend netwerk en leren kennen van leerdoelen	27
Stap 2. De deelnemers leren elkaar kennen	29
Stap 3. Leren kennen van leervoorkeuren	29
Stap 4. Bespreken van randvoorwaarden	30
Stap 5. Concrete afspraken maken	31

Stap 6. Aanbieden van ondersteunende hulpmiddelen	32
2. Voorbeeld: het ESF-project 'Met goesting blijven werken en leren'	34
3. Leerwinst van lerende netwerken door leren op drie niveaus: inhoudsniveau, relationeel niveau en 'leren leren'-niveau	36
Noot	36

Hoofdstuk 3.

Beproefde methodieken	37
1. Veelheid van methodieken	38
2. Keuze van methodieken	39
3. Variatie in methodieken	41
4. Opbouw van dit hoofdstuk	41
5. Fasen in groepsvorming	42

Methodieken	47
1. Kennismakers	47
1.1. Prenten	48
1.2. Sleutelhanger	49
1.3. Welk dier? Welke boom? Welk voertuig 'ben' je?	50
1.4. Gelijkenissen en verschillen	51
1.5. De teletijdmachine	52
1.6. Spelen	53
2. Opwarmers en tussendoortjes	54
2.1. Afvalrace	55
2.2. Levende domino	56
2.3. Hier en nu	57
2.4. Je buur voorstellen aan de hand van een adjectief	58
2.5. Verhalen en metaforen	59
2.6. Korte films of filmfragmenten	60
3. Keuze van inhoud	61
3.1. Op een a4 staan	62
3.2. Open space	63
3.3. Werken met gewichten	64
3.4. Een verkeerslicht maken	65
3.5. Hier en nu	66

4. Reflectie	67
4.1. Werken met een leerboekje	68
4.2. Werken met een zelfevaluatie-instrument	69
4.3. Wat zijn mijn talenten?	70
4.4. Wat is mijn favoriete leerstijl?	71
4.5. Opmaken van een eigen actieplan	73
4.6. Wat is de cultuur in mijn organisatie?	74
4.7. Elkaar gericht interviewen via de STARR-methodiek	75
4.8. Kernkwadranten van Daniel Ofman	76
4.9. Reflectie op je rol als begeleider van een lerend netwerk	78
5. Ervaringsuitwisseling	79
5.1. Delen van succeservaringen	80
5.2. Worldcafé-methode	81
5.3. Gelijkenissen en verschillen	82
5.4. Socratische intervisie	83
5.5. Casusbesprekingen	85
5.6. Veilige rollenspelen	86
5.7. Demo	87
5.8. Dubbele cirkel	88
5.9. Boek/artikel transfereren naar eigen ervaring	89
5.10. Buzzen	90
5.11. Duovorming (buddymethodiek)	91
6. Kennisdeling	92
6.1. Werken met een mosterdblad	93
6.2. Thematische inbreng vanuit de groep	94
6.3. Thematische inbreng vanuit de begeleider	95
6.4. Uitwisseling van eigen hulpmiddelen	96
6.5. Uitwisseling van projecten	97
7. Discussies	98
7.1. Groepsdiscussie	99
7.2. Rode kaart	100
7.3. The talking stick	101
7.4. Stellingenspel	102
7.5. Conflictbemiddeling	103
8. Evaluatie	105
8.1. De thermometer	106
8.2. Werken met een vragenlijst	107
8.3. In drie woorden of een zin	108

8.4. Een cijfer op 10	109
8.5. Een zelfreflectierapport/verslag	111
8.6. Een evaluatiematrix	112
Literatuur/mosterdblad	113